

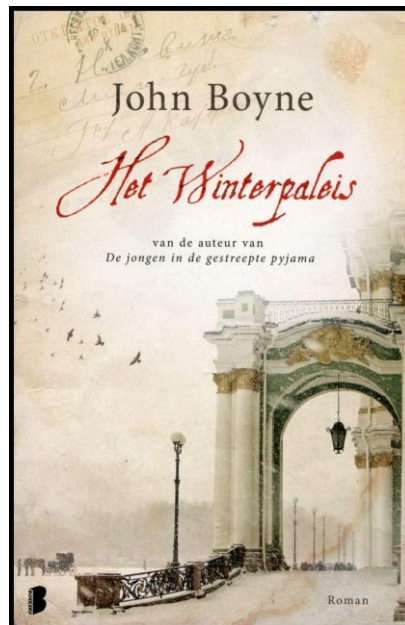

De Paterlina's

Jongerenleesgroep Bibliotheek Lokeren

Leesdossier

Het winterpaleis
John Boyne

Vrijdag 7 december 2012

Het Winterpaleis

John Boyne

1. De auteur

De Ierse auteur John Boyne (°1971) is schrijver en journalist; hij schrijft boekrecensies voor diverse kranten. Met het boek *De jongen in de gestreepte pyjama* scoorde hij een echte bestseller. Het boek werd in meer dan 30 talen uitgegeven en kreeg verschillende nominaties en prijzen. In Ierland stond het 57 weken op nummer 1 in de verkoopslijsten. Boyne zelf beseft dat niet al zijn boeken even goed zullen ontvangen worden, maar kan daar mee leven. 'Als dit het boek is waardoor mensen mij later herinneren, ben ik daar helemaal niet rouwig om', aldus de auteur. Het boek is zowel voor jongeren als volwassenen bedoeld. De filmrechten

werden door Disney gekocht. *The thief of time*, zijn eerste boek, werd na het succes van *De jongen in de gestreepte pyjama* ook in het Nederlands uitgegeven als *Dief van de tijd*. Meer info over de auteur en zijn boeken vind je op zijn – Engelstalige- site: www.johnboyne.com

Blog: <http://johnboyne.tumblr.com/>

Bibliografie:

- Dief van de tijd (2000)
- The Congress of Rough Riders (2001)
- Crippen (2004)
- Next of Kin (2006)
- De jongen in de gestreepte pyjama (2006)
- De scheepsjongen (2008)
- Het Winterpaleis (2009)
- Noah Barleywater gaat ervandoor (2010)
- De witte veer (2011)
- The Terrible Thing That Happened To Barnaby Brocket (2012)
- This House Is Haunted (verwacht in 2013)

2. Het verhaal

De tachtigjarige Georgy Jachmenev woont in Engeland met zijn geliefde vrouw Zoya. Hun huwelijk is liefdevol, maar getekend door tragedie: het verlies van dierbaren en de ervaringen van een leven in ballingschap. Als Zoya ernstig ziek wordt, maakt het paar zich op om nog eenmaal naar het Rusland van hun jeugd te reizen, het land dat hen heeft gemaakt en gebroken. Geboren in een arm gezin op het platteland redt Georgy op 16 jarige leeftijd op een dag het leven van groothertog Nicolaas Nikolajevitsj. Dat is het begin van zijn avontuur naar het Winterpaleis in St. Petersburg. Daar wordt hij de persoonlijke lijfwacht van de enige zoon van tsaar Nicolaas II, die daarnaast ook 4 dochters heeft. Hij woont en reist steeds met het gezin van de tsaar naar hun diverse paleizen. Het verhaal speelt zich gedeeltelijk af tijdens de oorlog rond 1915/1918 waar grote voedseltekorten waren in Rusland. Binnen de paleismuren echter was er niets van honger te merken en was er grote decadentie. De onmogelijke liefde tussen Georgy en Zoya leidt tot een gevaarlijke vlucht naar Parijs en naar Londen.

3. Tijd en plaats

Het verhaal speelt af in Rusland, in de tijd van tsaar Nicolaas II en de revolutie. Een tijd waarin het tsaarregime zijn laatste dagen telt.

Nicolaas II (1868-1918), tsaar van 1894 tot 1917

De laatste Romanov-tsaar zag zijn keizerrijk verworden van een van 's werelds machtigste spelers tot een economische en militaire ramp. Hij nam de starheid van zijn vader over. Keer op keer wendde hij zich af van democratisering en moderne ontwikkelingen, maar in zijn besluiteloosheid stelde hij er niets tegenover. Daarmee zette hij het toneel voor het dramatische einde in 1917. Uit zijn huwelijk (1894) met Aleksandra Fjodorovna (geboren als Alix van Hessen-Darmstadt; 1872-1918) werden eerst vier dochters geboren en toen pas een troonopvolger, Aleksej. Deze leed aan hemofilie en werd uit de openbaarheid gehouden. Gaandeweg trokken ook Nicolaas en Aleksandra zelf zich meer uit het publieke leven terug. Tijdens de Februarirevolutie van 1917 werd Nicolaas gedwongen af te treden. Hij riep zijn broer Michail uit tot nieuwe tsaar, maar werkelijke benoeming bleef uit. Eind 1917 namen de bolsjewieken de macht over. Nicolaas II en zijn gezin werden gevangengezet in Jekaterinenburg en daar allen in juli 1918 gefusilleerd.

Bron: www.hermitage.nl

Daarna komen ze vanwege hun vlucht uit Rusland in Parijs en blijven daar een jaar of 5 wonen. Halverwege de jaren 20 vertrekken ze naar Londen. Ze maken de tweede wereldoorlog mee en overleven het.

Rusland, 1916-1918 - Parijs, 1919-1920 - Engeland, vanaf 1921 tot heden.

4. Structuur en vormgeving

Boyne schakelt tussen de jeugd van beiden in Rusland en alle belangrijke gebeurtenissen in Parijs en Londen heen en weer in hoofdstukken die de ene keer een jaartal als titel hebben en dan weer een tekst zoals; De prins van Kasjin.

De tijdsprongen houden het verhaal levendig. Het contrast tussen het leven in het tsaristisch Sint-Petersburg en een doorsnee burgerman leven als Russische emigrant in Londen, een luttele 40 jaar later, is zo groot dat de roman er veel leesbaarder door wordt.

Voor de historisch serieus onderlegde lezer zal 'Het winterpaleis' te romantisch zijn, maar de gewone liefhebber van pracht en praal, en van het stomme noodlot in de geschiedenis, zal beslist van deze roman genieten.

5. Perspectief en verteller

De 'ik-persoon' in dit boek is Georgy Daniilovitsj Jachmenev. Je beleeft alles vanuit zijn perspectief.

6. Personages

Georgy Jachmenev : een arme boerenjongen in het tsaristische Rusland, die door een moedige daad, waarvan hij z'n hele leven spijt zal hebben, de kans krijgt toe te treden tot de beroemde Leib Guard van de laatste tsaar, Nicolaas II Aleksandrovitsj Romanov.

De belangrijkste naaste personen in dit boek zijn Anastasia Romanov en Zoya, zijn vrouw.

Daarnaast speelt de familie Romanov een grote rol in het boek wanneer Georgy terugblijkt naar zijn verleden. Langs de zijlijn komen en gaan andere personen.

7. Thematiek

We krijgen een goed beeld van de mooie maar moeizame relatie tussen Zoya en Georgy.

Het verleden heeft een stempel op hun huwelijk gedrukt. Het leven in ballingschap gaat niet altijd over rozen. Tegelijkertijd voelen we ook hoe hun achtergrond hen bindt.

Het naderende afscheid dat Georgy van zijn vrouw moet gaan nemen geeft het boek een diepe melancholie mee.

Het gemis, het gebrek, de ontoring, hij kan er moeilijk met Zoya over praten.

Boyne geeft een realistische indruk van de historische gebeurtenissen waarvan Rusland van het begin van de twintigste eeuw in het teken stonden.

8. Titel

De titel spreek voor zichzelf we gaan terug in de tijd naar Rusland, naar Het winterpaleis. Het is een paleis in Sint-Petersburg, gelegen aan de oever van de rivier de Neva. Het gebouw werd in de 18e eeuw gebouwd als winterresidentie voor de Russische tsaren

9. Einde

Uiteraard heeft John Boyne in de slotpagina's nog een aardige verrassing in petto ivm Anastasia en Zoya...

10. Nadenkertjes

Een regel dat mij als bibmedewerker direct opvalt is natuurlijk:

- Nee dat iemand in een bibliotheek wil werken betekent nog niet dat ze een soort muurbloempje is en hoopt dat de mensen niet tegen haar praten uit angst dat ze vuurrood wordt.

11. Suggesties

Boeken:

- In het winterpaleis / Eva Stachniak
- Herinneringen aan mijn kindertijd / Sofja Kovalevskaja
- De meester van Petersburg / J.M. Coetzee
- Anna Karenina / Lev N. Tolstoj
- Oorlog en vrede / Lev N. Tolstoj

Films:

- Anastasia
- Anna Karenina

12. Bronnen

www.wikipedia.be

www.johnboyne.com

Bijlagen:

- ❖ Anastasia Nikolajevna van Rusland (Wikipedia)
- ❖ Hermitage – Sint-Petersburg (Wikipedia)
- ❖ Winterpaleis (Wikipedia)

